
Bíblia Angevina

Autor:

Data de publicació: 10-02-2022

[Salta a la navegació](#)[Salta a la cerca](#)

Christophoro di Orimina, detall del panell esquerre del díptic d'obertura de la Bíblia d'Anjou, que representa Robert I

L'anomenada Bíblia angevina [1], o Bíblia Anjou, és un manuscrit excepcionalment ricament decorat, que es va originar cap al 1340 a la cort de Robert de Nàpols, també conegut com Robert I d'Anjou. La Bíblia consta de 344 fulles amb dues miniatures de pàgina sencera i més de 80 miniatures més petites i inicials historiades. L'obra es considera una obra mestra de l'art en miniatura italià del segle XIV.

Aquest preciós manuscrit està en possessió de l'Església catòlica belga, i es conserva a la biblioteca de la Facultat de Teologia (Biblioteca Maurits Sabbe, Hs 1) de la Universitat Catòlica de Lovaina. El 10 de març de 2008 va ser inclòs a la llista del patrimoni cultural moble de la Comunitat Flamenca.[2]

En la literatura més antiga, aquesta obra es coneix sovint com la Bíblia de Malines, fent referència al seu antic dipòsit al Seminari Major de Malines.

Contingut

Descripció

La Bíblia mesura 420 X 280 mm i conté 344 foli de pergamí de cabra. [3] Els quires consisteixen en cinc bifolis, però hi ha algunes excepcions. El primer és un bifolium inserit posteriorment que és una mica més petit que els altres, a l'exterior s'ha deixat en blanc i a l'interior es pinten les miniatures d'introducció a tota pàgina. El segon és un quaternió, originalment també era un quinió (un quire format per cinc bifolis), però s'ha eliminat un bifolium. El 19è tram és un quaternió i el 33è un trinió (un tram format per tres bifolis), però estan complets. [4]

El text llatí està escrit per un escriba, [3] Iannutius de Matrice, com ell mateix va escriure en el colofó de f312r: [5] Qui sripsit scribat semper cum domino vivat. Iannutius de matrice incepit, mediavit et finivit hoc opus. [6] El bloc de text mesura aprox. 265 X 175 mm i està escrit en dues columnes de 265 X 80 mm. El text està escrit amb tinta negra en una lletra gòtica italiana. Les seccions estan escrites en vermell. [4]

La Bíblia angevina conté gairebé el text complet de la Vulgata de Jeroni amb l'Antic Testament (folia 5r a 248v) i el Nou

Testament (folia 249r a 312v) i una secció que explica els noms hebreus utilitzats (folia 313r a 340v). Aquest darrer tram es va redactar en tres columnes de 60 mm d'amplada cadascuna. [4]

Com que l'enquadernació de principis del segle XX va ser massa ajustada i va causar danys al pergamí i a la il·luminació, el maig de 2008 es va iniciar un projecte de conservació del manuscrit, per la qual cosa es consolida al màxim la situació actual, per exemple mitjançant l'estabilització de capes de tinta i pintura. En aquest context, gran part del manuscrit desmuntat va estar exposat del 17 de setembre al 5 de desembre de 2010 a la M de Lovaina.

Christophoro di Orimina, panell dret del díptic d'obertura de la Bíblia angevina

Història

És gairebé segur que la Bíblia angevina va ser encarregada per Robert I d'Anjou com a regal a Andreu d'Hongria amb motiu del seu matrimoni amb la seva néta Joanna el 1342. Andreu d'Hongria era nét del germà de Robert, Carles Martell d'Anjou. Robert havia estat nomenat successor el 1297 pel seu pare Carles II de Nàpols, després de la mort del seu germà gran Carles Martell el 1295. Aquest últim també va tenir un fill, que hauria estat el successor adequat, és a dir, Carles I d'Hongria (normalment anomenat Carles Robert o Carobert a la literatura), el pare d'Andreas. En el compromís de 1333, Joanna i Andreas tenien set i sis anys respectivament, el matrimoni es va concloure a la primavera de 1342. L'acord matrimonial preveia que Andreas i Joana es convertiren en rei, però en el seu testament redactat el 16 de gener de 1343, Robert decideix reservar el títol reial per a la seva néta. Joana va ser coronada reina sola a la Santa Chiara de Roma l'agost de 1344. Andreu va ser assassinat el setembre de 1345 abans que també pogués ser coronat rei. Si Joanna va ordenar l'assassinat mai es va poder demostrar. [7]

Alguns historiadors de l'art creuen que el destinatari de la Bíblia va ser Nicolo d'Alifio, un assessor de Robert i Joanna les armes dels quals són freqüents a tota la Bíblia, però la investigació amb fotografia ultraviolada va demostrar que les armes originals d'Andreu d'Hongria van ser pintades més tard amb les de d'Alifio. [8] La Bíblia va entrar en possessió de Nicolo d'Alifio probablement com un regal de la reina Joana [7] o perquè va deixar el manuscrit a Nàpols quan va fugir a França el 1345. Una menció explícita d'aquest Nicolo es pot trobar a f308r en el text que envolta la miniatura pintada, a saber: Hec est Blibia (sic) magistri Nicolai de Alifio doctor quam illuminavit de pincello Christophorus Orimina de Neapoli. [9] [10]

El que va passar amb el manuscrit després que entrés en poder de d'Alifio no està documentat, però es troba per primera vegada en un inventari dels llibres de 1402 de Jean de France, duc de Berry. En un inventari de 1413 es torna a descriure el llibre i s'indica explícitament que va ser lliurat (retorn) per Lluís d'Orleans al duc de Berry el 18 d'agost de l'any 1407, per tant només uns mesos abans. Louis va ser assassinat. L'any 1416 l'obra es torna a descriure en un inventari i també s'afegeix a la descripció un valor estimat de 250 lliures tournois. El llibre formava part d'una llista de possessions de l'inventari que el duc havia reservat als hereus de Jean de Montaigu. Avril conclou que l'obra, abans que entrés en poder de Jean de Berry, podria haver pertangut al gran mestre del rei, Jean de Montaigu, que va ser decapitat el 1409. Un document de 1418 ens diu que aquelles peces reservades als hereus de Montaigu foren subhastades el 18 de març de 1418 per ordre de Carles VI. Aleshores, la Bíblia angevina va ser venuda per 125 lliures tournois a Galiache Pinel, un comerciant, molt per sota del seu valor estimat de 1416.

Posteriorment, el manuscrit va acabar amb Nicolaas le Ruistre (o Ruterius en llatí), bisbe d'Arras i canceller de la Universitat de Lovaina. A través d'ell la Bíblia va acabar a l'Atrechtcollege de Lovaina cap a principis del segle XVI. La primera referència es va fer l'any 1547 quan la Bíblia angevina es va incloure en una llista de bibles impreses i manuscrites utilitzades en la preparació del text de la Bíblia de Lovaina. [7]

Després de l'abolició de la universitat per part de l'ocupant francès el 1797, sembla que la Bíblia d'Anjou és transferida al seminari major de Malines. És esmentat als catàlegs que hi ha a partir de 1821 [11]. Des de 1969 [11] el manuscrit està dipositat a la Biblioteca Maurits Sabbe de la Facultat de Teologia de la KU Leuven.

Artistes

Christophorus di Orimina. A més del seu treball sobre la Bíblia angevina, Orimina és conegut per més de 40 manuscrits als quals es diu que va contribuir des de 1335 fins a principis de la dècada de 1360. La seva gran producció indica que va treballar amb un estudi, però tanmateix la qualitat és constantment alta i homogènia. Això significaria que va acabar la majoria de les miniatures ell mateix. [12]

El manuscrit va ser il·luminat sota la seva supervisió per ell i el seu estudi. Va pintar, entre d'altres coses, les dues miniatures de pàgina sencera a l'inici de l'obra, que obren el llibre amb un díptic, per dir-ho. [3] [10] Un segon il·luminador s'encarrega de les altres decoracions de marge, de les inicials historiades i de les petites miniatures. [3] El tercer il·luminador va ser el responsable dels ajustaments a la il·luminació després que el manuscrit entrés en poder de d'Alifio. Va pintar, entre altres coses, els ocells de fantasia amb colls i cues llargs amb suaus colors pastel que sovint es troben als marges per amagar reparacions al pergamí. [3]

El pergamí no era de la millor qualitat i les diferències de gruix en un foli eren de vegades grans, cosa que donava lloc a plecs profunds a les vores aquí i allà. L'excés de pergamí es va tallar i les vores tallades es van enganxar de nou per obtenir una làmina plana. Són aquestes reparacions les que es van camuflar amb la decoració de sanefes. [13]

El manuscrit comença amb dues miniatures de mida de pàgina col·locades una enfront de l'altra. [14] La resta del llibre conté petites miniatures pintades al text i inicials historiades. Aquestes inicials varien de mida des de 6 línies fins a més de la meitat del bloc de text. Les inicials historiades o les miniatures s'utilitzen per indicar l'inici d'un llibre de la Bíblia. A l'Antic Testament solen tenir entre 16 i 17 línies d'alçada, al Nou Testament entre 16 i 43 línies. [4] També hi ha unes poques inicials historiades més petites de 6 a 10 línies d'alçada que s'utilitzen per marcar un pròleg o un capítol, per exemple. Les miniatures i les inicials historiades mostren imatges relacionades amb el text. Els capítols dels llibres de la Bíblia comencen amb una inicial decorada de 2 línies d'alçada pintada en color sobre un fons daurat polit. El nombre dels capítols també s'indica en números romans al marge o al final de la línia (vegeu per exemple f17r).

La decoració dels marges no té res a veure amb el text. Les pàgines mostren decoracions amb motius florals, acants, grotescos, animals de fantasia, cadeners, paons, músics, cares, acròbates, puttis alats, escenes de combat, escenes de caça, escenes de la vida a la cort i imatges de la família reial.

Missatge polític

És evident que Robert van Anjou volia fer una declaració política amb la seva Bíblia. Les dues miniatures inicials ho il·lustren. A la primera veiem el Robert entronitzat vestit d'emperador bizantí, flanquejat per la personificació de les vuit virtuts que vencen els vuit vicis i s'enfonsen a l'abisme. Ell mateix s'ha anomenat el *rex expertus in omnia scientia* (l'expert del rei en totes les ciències). A la miniatura dreta, ha fet pintar un arbre genealògic en llenguatge visual per emfatitzar la grandesa de la seva família. Al cim veiem Charles Ier i la seva esposa Beatrix de Provence, la fundadora de la *dynastie*. Està envoltat dels seus barons i agenollat als seus peus és el seu successor el futur Charles II. A la part central hi ha representats Charles II i Maria d'Hongria. [14]

Un nombre de noies són representades al costat de Maria i al costat de Charles II veiem Charles Martel, el seu fill aïné i un bisbe amb un nimbus, sant Louis de Tolosa el seu segon fill. Al costat hi ha un altre personatge amb túnica reial amb dues noies agenollades als seus peus. Es tracta de Robert I d'Anjou amb les seves dues nètes, Joana, que el succeirà a ell i a la seva germana Maria. A la part inferior de la tercera part de la miniatura, trobem Robert I d'Anjou i la seva dona Santxa de Mallorca. A l'esquerra de la reina hi ha Maria de Valois, la duquesa de Calàbria amb les seves dues filles Jeanne i Maria. Al costat de Robert veiem el seu fill Charles de Calàbria. Aquesta miniatura il·lustra la successió dins de la casa angevina i deixa clar que Robert havia escollit la seva neta Jeanne per succeir al seu fill difunt. [15]

Enllaços externs

The Anjou Bible en línia (comenceu a la pàgina 12).

Zie de categorie Illuminated Naples Bible van Wikimedia Commons voor mediabestanden over dit onderwerp.

Bronnen

Avril François. Trois manuscrits napolitains des collections de Charles V et de Jean de Berry. In: Bibliothèque de l'école des chartes. 1969, tome 127, livraison 2. pp. 291-328. [1]

Michelle M. Duran, The Politics of Art: Imaging Sovereignty in the Anjou Bible at Leuven, University of Montevallo.

Marina Van Bos, Analysis of the Anjou Bible in Revista de história da arte, Série W n.º1 - 2011 [2]

Referenties

Plantilla:References

Literatuur

L. Watteeuw en J. Van der Stock, The Anjou Bible. A Royal Manuscript Revealed, Naples 1340 BE, Peeters, 2010, 335 blz. - ISBN 9789042924451

Plantilla:Navigatie Verluchte Bijbelhandschriften [[Categoria:Bíblia]]

? Bijbel / bijbel. Het heilige boek is de Bijbel. Een exemplaar ervan is een bijbel. <https://vrttaal.net/taaladvies-spelling/bijbel-bijbel>]. Gearchiveerd op 19 oktober 2019.

? Belgisch Staatsblad van 27 maart 2008, blz. 16859.

? Anar a :3,0 3,1 3,2 3,3 3,4 Marina Van Bos, Analysis of the Anjou Bible in Revista de história da arte, Série W n.º1 – 2011, p. 194.

? Anar a :4,0 4,1 4,2 4,3 Lieve Watteeuw, Codicology of the Anjou Bible in The Anjou Bible. A Royal Manuscript Revealed, Naples 1340 BE, ed. by L. Watteeuw and J. Van der Stock, Peeters, 2010, p.188.

? Folium 312 recto

? Lieve Watteeuw, Codicology, p. 192.

? Anar a :7,0 7,1 7,2 Frans Ghistelinck, The Anjou Bible: a treasure of the Maurits Sabbe libray in Leuven, in The Anjou Bible. A Royal Manuscript Revealed, Naples 1340 BE, ed. by L. Watteeuw and J. Van der Stock, Peeters, 2010, p.27-29.

? Michelle M. Duran, The Politics of Art: Imaging Sovereignty in the Anjou Bible at Leuven, University of Montevallo. ref. 1

? Vrij vertaald: Deze bijbel is van meester Nicolai de Alifio doctor en hij werd verlucht met het penseel door Christophoro Orimina van Napels.

? Anar a :10,0 10,1 Avril François. Trois manuscrits napolitains des collections de Charles V et de Jean de Berry. In: Bibliothèque de l'école des chartes. 1969, tome 127, livraison 2. pp. 291-328, p. 321.

? Anar a :11,0 11,1 Jogn Lowden, The Anjou Bible in the context of illustrated bibles, in The Anjou Bible. A Royal Manuscript Revealed, Naples 1340 BE, ed. by L. Watteeuw and J. Van der Stock, Peeters, 2010, p.9.

? Allesandra Perricoli Saggese, Christophoro Orimina: An illuminator at the Angevin Court., in The Anjou Bible. A Royal Manuscript Revealed, Naples 1340 BE, ed. by L. Watteeuw and J. Van der Stock, Peeters, 2010, p.113-115.

? John Lowden, The Anjou Bible in the context of illustrated bibles, p.21.

? Anar a :14,0 14,1 Alle miniatures kunnen bekeken worden op de webpagina The Anjou Bible (begin op blz. 12). Gearchiveerd op 8 november 2020.
? Avril François, 1969, pp. 324-325.